

دانشگاه آزاد اسلامی
 واحد تهران جنوب
 دانشکده تحصیلات تکمیلی

سمینار برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
 "M.Sc"
 مهندسی شیمی - فرآیند

عنوان :

اصول طراحی خشک کن های پاششی برای خشک کردن
 فرآورده های بیولوژیک

استاد راهنما :

نگارش:

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۲	مقدمه
۳	فصل ۱ روش‌های خشک کردن و دسته بندی انواع خشک‌کن‌ها
۴	۱-۱. مقدمه
۴	۱-۲. روش‌های خشک کردن
۴	۱-۲-۱. خشک کردن از طریق جابه جایی
۵	۱-۲-۲. خشک کردن هدایتی
۶	۱-۲-۳. خشک کن تشعشعی
۷	۱-۲-۴. خشک کردن دی الکتریک
۸	۱-۲-۵. خشک کردن از طریق انجاماد
۹	۱-۲-۶. خشک کردن از طریق حلال(خشک کن تبخیری)
۹	۱-۲-۷. خشک کردن با بخار داغ
۱۰	۱-۲-۸. خشک کردن با بخار داغ
۱۰	۱-۲-۹. خشک کردن از طریق جانشین سازی
۱۱	۱-۲-۱۰. خشک کردن از طریق فشار تراوایی
۱۲	۱-۲-۱۱. خشک کردن در یک بستر سیالی
۱۲	۱-۳. انواع خشک کن‌ها
۲۰	فصل ۲ خشک کن پاششی
۲۱	۲-۱. مقدمه
۲۲	۲-۲. خشک کردن از طریق پاشش
۲۴	۲-۳. جریان هوا و خوراک در خشک کن پاششی
۲۶	۲-۴. مراحل خشک کردن در خشک کن پاششی
۲۶	۲-۴-۱. پاشش خوراک
۲۹	۲-۴-۲. تماس هوای گرم با خوراک پاشیده شده
۳۵	۲-۴-۳. تبخیر رطوبت از سطح قطرات در اثر تماس با هوای گرم
۳۶	۲-۴-۴. جمع آوری محصول
۳۶	۲-۵. مزایای خشک کن پاششی

۲-۶. معايip خشك کن پاششي	۳۷
۲-۷. کاربردهای خشك کن پاششي	۳۷
فصل ۳ کاربرد خشك کن پاششي در خشك کردن مواد بیولوژيك	
۳-۱. خشك کردن پاششي مواد بيوشيميايی - دارويی	۴۰
۳-۲-۱. سيستم خشك کن پاششي ضد عفونی شده	۴۵
۳-۲-۲. سيستم خشك کن پاششي مدار بسته	۴۸
۳-۲-۳. پيش فراوري قبل از خشك کردن پاششي	۴۹
۳-۳. مواد دارويي	۵۱
۳-۳-۱. آنزيمها	۵۱
۳-۳-۲. آنتي بيوتيك ها	۵۲
۳-۳-۳. سرم، واكسنها، پلاسما	۵۳
۳-۳-۴. ويتامين ها	۵۴
۳-۴. محصولات بيوشيميايی	۵۵
۴-۴-۱. ميكرو ارگانيزم ها	۵۵
۴-۴-۲. مخمر	۵۶
۴-۴-۳. ميسليوم	۶۰
فصل ۴ طراحی خشك کن پاششي آزمایشگاهی برای مواد بیولوژيك	
۴-۱. مقدمه	۶۴
۴-۲. پيش زمينه	۶۵
۴-۳. پارامترهای تاثيرگذار بر خشك کردن پاششي ميكروارگانيزمها	۶۶
۴-۴. خشك کن های تجربی	۶۷
۴-۵. معیارهای طراحی مهندسی	۷۲
نتیجه گیری	۸۱
پیوست	۸۳
مراجع فارسي و لاتين	۸۹

فهرست اشکال

عنوان	صفحه
شكل ۱-۱. خشک کردن جابه جایی الف) بدون هوا برگشتی ب) با هوا برگشتی	۵
شكل ۱-۲. خشک کردن هدایتی	۶
شكل ۱-۳. خشک کردن با تشعشع	۷
شكل ۱-۴. خشک کردن دی الکتریک	۸
شكل ۱-۵. خشک کردن از طریق انجامد.	۸
شكل ۱-۶. خشک کردن حلالی	۹
شكل ۱-۷. خشک کردن با بخار داغ	۱۰
شكل ۱-۸. سیستم خشک کردن جانشین سازی	۱۱
شكل ۱-۹. خشک کردن در بستر سیالی فعال	۱۲
شكل ۲-۱. مسیر عبور هوا و محصول از داخل یک خشک کن پاششی	۲۵
شكل ۲-۲. چند نمونه از پاشنده های دوار چرخی	۲۷
شكل ۲-۳. پاشنده دیسکی نوع تخت	۲۸
شكل ۲-۴. تماس های گرم و خوراک به صورت همسو	۳۰
شكل ۲-۵. توزیع دمایی هوا در خشک کن های با جریان همسو	۳۱
شكل ۲-۶. خشک کن با جریان غیرهمسو	۳۲
شكل ۲-۷. توزیع دمایی هوا در خشک کن با جریان غیرهمسو	۳۳
شكل ۲-۸. خشک کن با جریان مخلط	۳۴
شكل ۲-۹. توزیع دمایی هوا در خشک کن با جریان مخلط	۳۴
شكل ۳-۱. محفظه خشک کن با دیوارهای مارپیچ سرد کننده	۴۱
شكل ۳-۲. سیستم مدار باز	۴۴
شكل ۳-۳. سیستم مدار باز ضد عفونی	۴۵
شكل ۳-۴. سیستم مدار بسته	۴۵
شكل ۳-۵. تغليظ کننده Rotary thin-film	۵۰
شكل ۳-۶. دیاگرام جریان تولید مخمر	۵۸
شكل ۳-۷. خشک کن های پاششی بستر سیال با جریان مخلوط	۶۰
شكل ۳-۸. دیاگرام خشک کردن پاششی میسلیوم	۶۲
جدول ۴-۱. خشک کن های پاششی تجربی بکار رفته در مطالعات اولیه	۷۰
شكل ۴-۱. خشک کن آزمایشگاهی کوچک	۷۰
شكل ۴-۲. خشک کن پاششی دانشگاه ویسکانسین	۷۱
شكل ۴-۳. دیاگرام جریان برای سیستم خشک کن پاششی آزمایشگاهی	۷۳
شكل ۴-۴. مشخصات و معیارهای طراحی برای اتمایزر ضربه ای پنوماتیک	۷۵
شكل ۴-۵. طبیعت طراحی plenum	۷۷
شكل ۴-۶. سیستم جمع آوری محصول	۷۸
شكل ۴-۷. تخلیه کننده ونتوری	۸۰

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۱. معیارهای دسته بندی خشک کن ها.....	۱۴
جدول ۱-۲. دسته بندی خشک کن ها بر اساس عملیات و روش‌های حرارت دهنده.....	۱۶
جدول ۱-۳. دسته بندی خشک کن ها براساس شکل فیزیکی خوارک.....	۱۷
جدول ۱-۴. دسته بندی خشک کن ها براساس تناسب صورت‌های مخصوص.....	۱۷
جدول ۱-۵. دسته بندی خشک کن ها براساس مقیاس محصول.....	۱۸
جدول ۱-۶. دسته بندی خشک کن ها براساس روش هیدرودینامیکی.....	۱۹
جدول ۱-۳. موارد استفاده آنژیمها.....	۵۱
جدول ۱-۴. خشک کن های پاششی تجربی بکار رفته در مطالعات اولیه.....	۷۰
جدول ۱-۴. کنترل و اندازه گیری متغیرهای فرآیند.....	۷۹

چکیده

یکی از مهمترین فرآیندهای موجود در صنایع، فرآیند خشک کردن می باشد که در بیشتر صنایع مانند صنایع غذایی، لبنی، دارویی، شیمیایی، پلیمر، کشاورزی، سرامیک و ... مورد استفاده قرار می گیرد. در بین فرآیندهای مختلف خشک کردن، خشک کردن از طریق پاشش اهمیت خاصی داشته زیرا در این نوع خشک کن ها سطح انتقال حرارت و جرم به حد اکثر خود رسیده و نرخ انتقال رطوبت از ماده به میزان بالایی می رسد.

در این تحقیق، ابتدا به بیان کلیاتی در مورد خشک کن ها پرداخته شده و پس از معرفی خشک کن پاششی و شناسایی اجزای آن و کاربرد هریک از این بخش ها، به کاربردها، مزایا و معایب آن نیز اشاره شده است. نظر به اینکه خشک کن پاششی به دلیل زمان اقامت کوتاه، برای خشک کردن مواد حساس به دما، گزینه بسیار مناسبی می باشد. کاربرد این دستگاه در خشک کردن فرآورده های بیولوژیک (به ویژه مواد دارویی و بیوشیمیایی) روز به روز در حال گسترش است. از خشک کن پاششی در صنایع دارویی، برای خشک کردن بسیاری از آنتی بیوتیک ها، ویتامین ها، آنزیم ها، سرم ها و ... استفاده می شود. همچنین این سیستم برای خشک کردن میکرووارگانیسم ها، مخمرها و بسیاری از مواد بیوشیمیایی کاربرد دارد.

در نهایت طراحی یک نمونه خشک کن پاششی برای خشک کردن فرآورده های بیولوژیک براساس نتایج بدست آمده در دانشگاه ویسکانسین به تفضیل توضیح داده شده است.